proLékaře.cz | 21.11.2026

Muraoka N, Tsunenari S. Clocapramine -related fatality postmortem drug levels in multiple psychoactive drug poisoning. *Forensic Sci Int* 2001; 122: 48-51.
8. **Moffat AC, Osselton MD, Widdop B**, editors. Clark's analysis of drug and poisons, 3rd edition. London, Chicago: Pharmaceutical Press; 2004.
9. **Moriya F, Hashimoto Y.** Redistribution of basic drugs into cardiac blood from surrounding tissues during early-stages postmortem. *J Forensic Sci* 1999; 44: 10-16.
10. **Moriya F.** Pitfalls and cautions in analysis of drug and poisons. In: Suzuki O and Watanabe K. eds. Drugs and poisons in humans. A handbook of practical analysis. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag; 2005, pp17-24.
11. **Pounder DJ, Jones GR.** Post-mortem drug redistribution – a toxicological nightmare. *Forensic Sci Int* 1990; 45: 253-263.
12. **Pounder DJ, Fuke C, Cox DE, Smith D, Kuroda N.** Postmortem diffusion of drugs from gastric residue an experimental study. *Am J Forensic Med Pathol* 1996; 17: 1-7.
13. **Schulz M, Schmoldt A.** Therapeutic and toxic blood concentrations of more than 800 drugs and other xenobiotics. *Pharmazie* 2003; 58: 447-474.
14. **Stead AH, Moffat AC.** Interpretation of therapeutic, toxic and fatal phenobarbitone blood concentrations by the use of concentration-response and toxicity probability curves. *J Forens Sci Soc* 1982; 22: 47-56.
15. **Stead AH, Hook W, Moffat AC, Berry D.** Therapeutic, toxic and fatal blood concentration ranges of antiepileptic drugs as an aid to the interpretation of analytical data. *Hum Toxicol* 1983; 2: 135-147.
16. **Tanaka N, Kinoshita H, Takatsu M, et al.** A fatal case of butane gas inhalation. *Current Studies of Environmental and Medical Sciences* 2010; 3: 15-16.
17. **Winek CL, Wahba WW, Winek CL Jr, Balzer TW.** Drug and chemical blood-level data 2001. *Forensic Sci Int* 2001; 122: 107-123.

RECENZE

Straka L, Hirt M, Novomeský F, Krajčovič J, Štuller F: Alkohologie v soudním lékařství. Martin, Osveta, 2011, 182 stran, ISBN 978-0340981931.

MUDr. Petr Hejna, Ph.D.

Ústav soudního lékařství FN a LF UK, Šimkova 870, 500 38 Hradec Králové

Forenzní alkohologie tvoří nedílnou součást oboru soudního lékařství, a to jak z diachronního, tak ze synchronního hlediska. Odborných publikací, které by komplexně pojímaly tuto velmi důležitou oblast soudního lékařství, je však málo. Od posledního vydání přehledového díla *Lékařské vyšetřování a posuzování alkoholického ovlivnění* z pera Karla Pitra v roce 1987 uběhlo již čtvrt století. Po tomto velmi dlouhém hiátu vychází v nakladatelství Osveta v Martině odborná knižní publikace *Alkohologie v soudním lékařství*. Představovanou monografii sestavil česko-slovenský autorský kolektiv soudních lékařů pod vedením Lubomíra Straky z Ústavu soudního lékařství a medicínských expertíz v Martině. K dalším autorům patří přednosta Ústavu soudního lékařství v Brně prof. Miroslav Hirt, přednosta Ústavu soudního lékařství v Martině prof. František Novomeský a jeho kolegové Jozef Krajčovič a František Štuller.

Představovaná monografie *Alkohologie v soudním lékařství* je rozvržena do základních 12 kapitol. Úvodní dvě kapitoly pojednávají o historických souvislostech zneužívání alkoholu a o represi alkoholizmu v novodobých dějinách Slovenské republiky. Navazující kapitola charakterizuje alkohol jako chemické individuum. Čtvrtá a pátá kapitola pojednávají o farmakokinetických a farmakodynamických vlastnostech alkoholu. Další dvě kapitoly se zabývají vnějšími projevy alkoholového ovlivnění a vlivem alkoholu na neuropsychické funkce člověka. Osmá kapitola rozebírá možnosti detekce alkoholového ovlivnění, devátá kapitola se pak zabývá tvorbou alkoholu v živém organizmu. Ze soudnělékařského hlediska je zásadní desátá kapitola, která se věnuje forenzním aspektům hodnocení a posuzování alkoholického ovlivnění. Předposlední jedenáctá kapitola hodnotí interakce jiných alkoholů s lidským organizmem. Konečně poslední dvanáctá kapitola se věnuje sociálním dopadům zneužívání alkoholických nápojů.

Přehledová monografie *Alkohologie v soudním lékařství* naplňuje nejvyšší kritéria, která lze u odborné knižní publikace stanovit. Z pohledu obsahové stránky je v knize rozebrána celá šíře forenzní alkohologie s relevantními přesahy do jiných oborů, kterých se problematika zneužívání alkoholických nápojů dotýká. Text obsahuje velké množství citací a odkazů na klasické i nejnovější publikace z oboru alkohologie (celkem 250 literárních odkazů). V kontextu Střední Evropy se dosud nikdo v takové hloubce a šíři problematikou alkohologie v soudním lékařství nezabýval.

V rovině čtenářského komfortu je potěšující, že i přes mezinárodní autorský kolektiv je celá kniha napsána v češtině. Text jednotlivých kapitol je charakterizovaný jednotným a vyváženým odborným stylem, ale zároveň značnou dynamikou a čtenářskou přitažlivostí. Velkou devízou knihy je i její příjemný uživatelský formát a vysoká kvalita její vazby. Tyto vlastnosti jen potrhují vysokou úroveň celého díla a zhodnocují jej v estetické rovině.

Odbornou knižní publikaci *Alkohologie v soudním lékařství* mohu vřele doporučit soudním lékařům, toxikologům, klinickým biochemikům a všem odborným lékařům s vazbou na problematiku alkoholu a jeho konzumace (např. z oborů hepatologie, gastroenterologie, psychiatrie, sociální lékařství apod.). S ohledem na forenzní kontext celé monografie může být kniha bezesporu zdrojem cenných informací rovněž pro příslušníky policie, státní zástupce a soudce.

✉ ***Adresa pro korespondenci:***
MUDr. Petr Hejna, Ph.D.
Ústav soudního lékařství FN a LF UK
Šimkova 870, 500 38 Hradec Králové
e-mail: hejnap@lfhk.cuni.cz
www.uslhk.cz